

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/88/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2514207287
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Behranová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2514207287.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Behranovej a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej, v právnej veci žalobkyne: R. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XX, XXX XX H., proti žalovanému: Pohotovosť, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, o neplatnosť úverovej zmluvy a zrušenie rozhodcovského rozsudku o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č. k. 9C/147/2014-93 zo dňa 16. januára 2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ruší a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním, súd prvej inštancie výrokom I. určil, že úverová zmluva číslo 207300401 zo dňa 13.02.2012 uzavretá medzi žalobkyňou ako dlžníčkou a žalovaným ako veriteľom, je neplatná. Výrokom II. zrušil rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, IČO: 35 922 761, sp. zn. SR 04040/14 zo dňa 09.09.2014. Výrokom III. žalobkyni nepriznal náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil aplikáciou ustanovení § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1 až 3 a ods. 5, § 54 ods. 1 a 2, § 39 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného ku dňu uzavretia zmlúv (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 3 ods. 1, § 40 ods. 1, § 41 ods. 1, § 54 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní.

3. Vecne súd prvej inštancie dôvodil zistením, že úverovú zmluvu (v ďalšom texte „zmluva“) uzavrela žalovaná na strane veriteľa a žalobkyňa na strane dlžníka, pričom jej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 350 eur. Predmetnú sumu sa žalobkyňa zaviazala vrátiť spolu s poplatkom vo výške 300 eur, t. j. spolu 650 eur v 10 mesačných splátkach po 65 eur. Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) bola vyjadrená 342,43%. Rozhodcovskou zmluvou zo dňa 13.02.2012 sa strany dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy budú riešené Stálym rozhodcovským súdom.

4. Z Rozhodcovského rozsudku súd prvej inštancie zistil, že žalobkyňa, ktorá v rozhodcovskom konaní vystupovala na strane žalovanej bola zaviazaná v prospech žalovanej (v rozhodcovskom konaní na strane žalobcu) na zaplatenie istiny vo výške 220 eur, známeho úroku vo výške 17,71 eura, poplatku 204 eur, úroku vo výške 32% ročne zo sumy 220 eur od 18.04.2012 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 424 eur od 21.08.2012 do zaplatenia a náhrady trov konania. Rozhodcovský rozsudok bol žalovanej doručený dňa 20.09.2014.

5. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania konštatoval, že v prípade zmluvy sa jedná o tzv. formulárovú zmluvu, ktorej predtlač formulára mal žalovaný už pripravenú a dopisoval do nej iba konkrétne údaje týkajúce sa žalobkyne, ktorá obsah zmluvy žiadnym podstatným spôsobom nemohla ovplyvniť. Je nepochybné, že ide spotrebiteľský úver poskytnutý vo výške 350 eur a túto sumu sa žalobkyňa zaviazala vrátiť spolu s poplatkom vo výške 300 eur, t. j. spolu 650 eur v 10 mesačných splátkach po 65 eur. Z internetovej stránky Národnej banky Slovenska súd prvej inštancie zistil, že priemerná úroková miera z úverov pri spotrebiteľských úveroch pre domácnosti pri splatnosti do 1 roka vo februári 2012 predstavovala 8,42%. Zo zmluvy je však možné výpočtom dospieť k úrokovej sadzbe 110,17% (pokiaľ žalovaná v zmluve uviedla sumu 300 eur ako „Poplatok“ a v prílohe k zmluve túto sumu rozdelila na dve časti - úrok vo výške 100 eur a poplatok vo výške 200 eur, uvedená suma je nepochybne odplatom na za poskytnutý úver a teda úrokom z úveru). Úroková miera tak viac ako 10-násobne prevyšuje priemernú mieru úrokov z úverov poskytovaných bankami v danom období. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 31.07.2009 sp. zn. 1MCdo/1/2009, kde vyslovil právny názor, že „Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovanú peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy“. Poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove z 05.11.2014 sp. zn. 3Co/114/2014, z ktorého vyplýva, že „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností“. V danej veci súd prvej inštancie zistil, že prevýšenie dohodnutých úrokov je o viac ako 500 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami. Táto okolnosť spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa. Za týchto okolností je potrebné považovať dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú v zmysle ustanovenia § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a v rozpore s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie ďalej dôvodil, že poplatok v takejto výške predstavuje neprimeranosť odplaty a je neprijateľnou podmienkou spotrebiteľskej zmluvy z dôvodu, že žalovaný ako dodávateľ vyžadoval od žalobkyne ako spotrebiteľa finančný záväzok za plnenie, ktoré jej z materiálnej stránky vôbec nie je dodané. Takéto zmluvné dojednanie predstavuje neúnosné zaťaženie spotrebiteľa, nakoľko je mu účtovaný poplatok bez toho, aby mu bolo poskytované aj reálne protiplnenie. Pri poplatkoch zo spotrebiteľského úveru je podstatné to, aby sa nimi platilo iba za skutočné plnenie poskytnuté spotrebiteľovi a ktoré je v jeho záujme. Preto potom súd považoval celú odplatu za poskytnutý úver za neprimeranú a neplatnú so zreteľom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka. Odplata za úver je rozhodujúcim kvalifikačným kritériom úverovej zmluvy a pokiaľ dohoda o odplate je neplatná, úverová zmluva stráca svoje opodstatnenie. Súd prvej inštancie napokon uzavrel, že nakoľko sa žalobkyňa z pozície spotrebiteľa domáhala určenia neplatnosti predmetnej spotrebiteľskej úverovej zmluvy, súd jej s poukazom na vyššie uvedené, vyhovel.

6. Odôvodňujúc zrušenie rozhodcovského rozsudku, súd prvej inštancie konštatoval, že rozhodcovská zmluva, hoci sa nachádza na samostatnej listine, je súčasťou formulárovej zmluvy, ktorú žalovaný používa v rámci svojej podnikateľskej činnosti v prípadoch uzatvárania rovnakého druhu a neurčitého počtu zmlúv, pričom jej podpísanie znemožňuje voľbu spotrebiteľa rozhodnúť spor pred všeobecným súdom. Žalobkyňa ako spotrebiteľka nemohla rozpoznať rozdiel medzi rozhodcovským konaním a konaním pred všeobecným súdom. Súd preto Rozhodcovskú zmluvu vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Je nepochybné, že v danom prípade došlo k vypísaniu formulárovej zmluvy, kde dlžníčka (žalobkyňa) uviedla len svoje osobné údaje a ostatné náležitosti boli predformulované a stanovené žalovaným bez toho, aby ich žalobkyňa mohla akokoľvek ovplyvniť. Predmetná rozhodcovská zmluva nebola žalovanej ponúknutá ako alternatíva, ale ako podmienka a nevyhnutná súčasť kontraktáčného procesu. Súd uzatvoril, že následkom neplatnosti rozhodcovskej zmluvy je nutné konštatovať, že v rozhodcovskom konaní bolo o nároku žalovanej ako veriteľky rozhodnuté orgánom, ktorý na rozhodnutie nemal oprávnenie. Žalobkyňa sa včas domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku a pretože v zmysle ustanovenia § 40 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní sú dané dôvody na jeho zrušenie, súd žalobkyňu vyhovel.

7. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a čl. 17 zákona č. 160/205 Z.z. Civilný sporový poriadok (v ďalšom texte „C.s.p.“) tak, že síce úspešnej žalobkyňi vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalovanému, ale nakoľko zo spisu nevyplýva, že by

žalobkyni akékoľvek trovy vznikli a ich náhradu si ani neuplatnila, náhradu trov konania voči žalovanému jej nepriznal.

8. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podal včas odvolanie žalovaný a navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Žalovaný odvolanie právne odôvodnil poukazom na ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) a h) C. s. p. tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

10. Žalovaný odmietol posudzovanie žalobkyne ako spotrebiteľa, pričom poukázal na skutočnosť, že so žalobkyňou uzavrel zmluvu o úvere, na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý úver. Žalobkyňa v zmluve o úvere uviedla a aj osobitne podpísala vyhlásenie že poskytované peňažné prostriedky budú použité na tento účel. Podľa § 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania. Skutočnosť, na čo konkrétne bol žalobkyňou následne poskytnutý úver aj využitý, žalovaný neskúma, nakoľko je to pre neho už nepodstatná informácia. Žalovaný uviedol, že je potrebné akceptovať jeho dobrú vieru, s ktorou do právneho vzťahu so žalobkyňou vstupoval, pričom zdôraznil, že jeho argumentácia v tomto smere je v plnom súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora v oblasti práva na ochranu spotrebiteľa. Ak dodávateľ koná v dobrej viere, že druhá strana nie je spotrebiteľ, nemôže sa táto osoba dovoliavať toho, že mala postavenie spotrebiteľa.

11. Pokiaľ sa sama žalobkyňa rozhodla vyhľadať, osloviť žalovaného o poskytnutie úveru a následne iniciovať uzatvorenie zmluvy o úvere, má žalovaný za to že musela mať vedomosť ohľadne vyššieho finančného zabezpečenia poskytnutého úveru, ktorý je poskytovaný zo strany nebankovej spoločnosti. Žalobkyni zároveň nič nebránilo v tom, aby so žiadosťou o poskytnutie úveru oslovila bankový subjekt, pokiaľ nesúhlasila s odplátou, ktorú za poskytnutie úveru požaduje žalovaný. Žalovaný súčasne poukázal na skutočnosť, že sa žalobkyňa na žalovaného so žiadosťou o poskytnutie úveru obrátila viacnásobne, napriek ňou namietanej výške odplaty za poskytnuté finančné prostriedky. Podľa žalovaného dohodnutá výška odplaty nie je neprimeraná a ani v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, resp. dobrými mravmi, a to aj s vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný poskytuje úvery z vlastných zdrojov, nevyžaduje zabezpečenie pri poskytnutí úveru, vzhľadom na podmienky za ktorých žalovaný poskytol úver žalobkyni a s ohľadom na ďalšie obchodné riziko žalovaného. Nebol daný ani žiadny dôvod na to, aby sa zmluva o úvere v celosti považovala za neplatnú a v rozpore s dobrými mravmi.

12. Žalovaný v odvolaní vyslovil názor, že rozhodcovská zmluva spĺňa všetky náležitosti podľa právnych predpisov platných v čase jej uzatvorenia. Je nepochybné, že rozhodcovská zmluva, dohodnutá medzi žalobkyňou a žalovaným je takzvanou nevýhradnou rozhodcovskou zmluvou, nakoľko umožňuje každej zmluvnej strane domáhať sa ochrany svojich práv buď prostredníctvom rozhodcovského konania alebo súdneho konania. Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na článok 2 rozhodcovskej zmluvy, podľa ktorého sa zmluvné strany rozhodli riešiť všetky spory vzniknuté z predmetných zmlúv o úvere buď pred Stálym rozhodcovským súdom spoločnosti Slovenská rozhodcovská a. s. alebo pred príslušným všeobecným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde. Žalovaný na podporu svojich tvrdení poukázal na niektoré rozhodnutia okresných alebo krajských súdov.

13. Žalovaný odmietol argumenty žalobkyne, ktoré mali evokovať stav, že rozhodcovská zmluva nebola individuálne dojednaná, nakoľko rozhodcovská zmluva nie je uzatváraná vždy. Jedná sa o individuálne dojednanú podmienku, v prípade ktorej nemôže ísť o podmienku neprijateľnú v zmysle naznačovanom žalobkyňou. Žalovaný je presvedčený, že rozhodcovská zmluva bola uzatvorená platne, v zmysle platných právnych predpisov a nemožno mať žiadne pochybnosti o jej legitímnosti. Rozhodcovská zmluva sa nachádza na samostatnom liste papiera, keď je veľkými písmenami určené, že sa jedná o rozhodcovskú zmluvu. Okrem iného žalovaný poukázal na skutočnosť, že v prípade žalobkyne nešlo o prvú zmluvu o úvere, ktorý uzatvorila so žalovaným, a teda nie je namieste poukazovať na jej nevedomosť a nedostatok skúseností, nakoľko žalobkyňa má lepšiu vedomosť v porovnaní s bežným občanom pretože sú jej dobre známe práva a povinnosti ako aj náležitosti zmluvy o úvere. V prípade osoby žalobkyne má žalovaný zároveň za to, že sa jedná o osobu, ktorá má rozumové schopnosti na úrovni primerane spôsobilej osoby schopnej vnímať a posúdiť zmysel a účel konania

ako i jazykové vyjadrenia právnych úkonov obsiahnutých v listinách, ktoré podpísala. Žalobkyňa žiadnym spôsobom nebola k podpisu rozhodcovskej zmluvy donútená a podpisy činila bez akéhokoľvek psychického či fyzického nátlaku. Skutočnosť, že žalobkyňa dodatočne usúdila, že rozhodcovská zmluva je pre ňu subjektívne nevýhodná, ešte nezakladá absolútne neplatnosť právneho úkonu. Skutočnosť, že žalobkyňa kvalifikovaným spôsobom prejavila vôľu uzatvoriť predmetnú rozhodcovskú zmluvu, ešte sama o sebe nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobkyne - spotrebiteľa.

14. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že zmluvy žalovaného sú zostavené tak, že klient vlastne nevie, čo a koľko ide na úver a na úroky a na poplatky. Splácanie pomerne malej pôžičky nakoniec vyjde pomaly na dvojnásobok sumy. Sama už v predošlých dvoch pôžičkách preplatila 680 eur, čím chce povedať že nikomu nič nedlží. Na rozhodcovskom súde klient nie je poučený ani upozornený, neexistuje žiadna možnosť dohody alebo vysvetlenia. Konanie žalovaného označila za ustavičné šikanovanie

15. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 a § 362 ods. 1 C. s. p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 C. s. p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 C. s. p.), prihliadajúc ex offo na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok (§ 380 ods. 2 C. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

16. Predmetom konania pred súdom prvej inštancie bola žaloba o určenie neplatnosti úverovej zmluvy a zrušenie rozhodcovského rozsudku. Súd žalobe v celom rozsahu vyhovel.

17. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie rozsudku v celom napadnutom rozsahu, teda či boli splnené zákonné podmienky pre určenie neplatnosti úverovej zmluvy a zrušenie rozhodcovského rozsudku.

18. Napadnutým výrokom I. súd prvej inštancie určil, že úverová zmluva je neplatná, keď ustálil, že sa jedná o spotrebiteľský úver, pričom sa jedná o tzv. formulárovú zmluvu, ktorej predtlač formulára mal žalovaný už pripravenú a dopísal do nej iba konkrétne údaje týkajúce sa žalobkyne, ktorá obsah zmluvy žiadnym podstatným spôsobom nemohla ovplyvniť. Úver bol poskytnutý vo výške 350 eur a túto sumu sa žalobkyňa zaviazala vrátiť spolu s poplatkom vo výške 300 eur v 10 mesačných splátkach po 65 eur. Priemerná úroková miera z úverov pri spotrebiteľských úveroch pre domácnosti pri splatnosti do 1 roka vo februári 2012 predstavovala 8,42%, predmetný úver bol však úročený sadzbou vo výške 110,17%, úroková miera tak viac ako 10-násobne prevyšuje priemernú mieru úrokov z úverov poskytovaných bankami v danom období.

19. Podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

20. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia o neplatnosti úverovej zmluvy poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 31.07.2009 sp. zn. 1MCdo/1/2009, podľa právneho názoru ktorého dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.

21. Z preskúmvanej úverovej zmluvy vyplýva, že poskytnutý úver je vo výške 350 eur, celkovo má byť vrátená suma 650 eur v desiatich mesačných splátkach po 65 eur, nie je tak dôvod pochybovať o tom, že suma vo výške 300 eur (i keď je označená ako príslušný poplatok) predstavuje odplatu za úver, ktorá, i keď nie je vyjadrená v percentách zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov za rok, je dohodnutým úrokom. Z uvedeného je zrejmé, že dohodnuté úroky presahujú mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy. Odvolací súd tak totožne so súdom prvej inštancie dospel

k záveru, že dohodu o výške úrokov je potrebné považovať za priečiacu sa dobrým mravom, a teda za absolútne neplatnú v zmysle citovaného ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka.

22. Na rozdiel od súdu prvej inštancie odvolací súd nezastáva názor, že uvedená skutočnosť spôsobuje absolútnu neplatnosť úverovej zmluvy ako celku. Odvolací súd dáva do pozornosti ustanovenie § 9 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch v spojitosti s ustanovením § 11 ods. 1 písm. a) citovaného zákona, keď na predmetnú úverovú zmluvu je potrebné nazerať ako na zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá neobsahuje obligatórne náležitosti (dohoda o úrokoch absentuje, nakoľko v zmluve uvedená dohoda o úrokoch je neplatná). Absencia dohody o úrokoch je teda sankcionovaná tým, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

23. Odôvodnenie rozhodnutia o neplatnosti úverovej zmluvy tým, že odplata za úver je rozhodujúcim kvalifikačným kritériom úverovej zmluvy a pokiaľ dohoda o odplate je neplatná, úverová zmluva stráca svoje opodstatnenie, je nedostatočné, nepreskúmateľné a nie je jednoznačne zjavné, akými zákonnými ustanoveniami sa súd prvej inštancie riadil. Na jednej strane v odôvodnení uvádza, že neplatná je dohoda o výške úrokov v zmysle ustanovení § 53 ods. 1, 5 a § 39 Občianskeho zákonníka, na druhej strane uvádza, že neplatná je úverová zmluva. Ustálenie neplatnosti len časti zmluvy alebo celej zmluvy má pri tom význam na právny režim prípadného vrátenia plnenia z úverovej zmluvy.

24. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) C. s. p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

25. Súdna prax je ustálená v tom, že strana sporu má právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Pokiaľ toto právo naplnené nie je, dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces. Za porušenie práva na spravodlivý proces je treba považovať nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia z dôvodu, že sa tým stranám sporu odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných opravných prostriedkov a odníma sa im tým možnosť riadne konať pred súdom. V preskúmvanej veci, ako je už vyššie uvedené, rozhodnutie súdu o určení neplatnosti úverovej zmluvy nie je riadne odôvodnené v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 C.s.p., jeho nepreskúmateľnosť spočíva aj v tzv. právnej viackoľajnosti, ktorá nemôže z pohľadu presvedčivosti a ani vecnej správnosti rozhodnutia obstáť. V dôsledku uvedených skutočností odvolací súd napadnutý výrok o určení neplatnosti úverovej zmluvy zrušil postupom podľa citovaného ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) C. s. p. a podľa § 391 ods. 1 C. s. p. vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom súd vec znova prejedná, prihliadne pritom aj na vecnú argumentáciu strán obsiahnutú v ich vyjadreniach v priebehu odvolacieho konania, rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná, vykonané dôkazy náležite vyhodnotí a vec znova právne posúdi. Svoje právne závery súd v rozhodnutí vyjadří jednoznačne, pričom ich oprie o skutkové zistenia vyplývajúce z konkrétneho prejednávaneho prípadu a náležite ich odôvodní v súlade s ustanovením § 220 C. s. p. tak, aby právne závery, ku ktorým dospeje, mali oporu vo vykonanom dokazovaní a aby úvahy súdu k týmto záverom vedúce, boli logické a presvedčivé. V novom rozhodnutí súd rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C. s. p.).

26. Súd prvej inštancie bude venovať pozornosť a preskúma aj tvrdenia žalobkyne obsiahnuté v žalobe o tom, že zmluvu uzatvárala v tiesni a pod nátlakom, teda v čom spočívala tieseň a v čom nátlak, najmä v situácii, keď ako sama v žalobe uvádza, v čase uzatvárania predmetnej zmluvy mala päť úverov od iných finančných spoločností, pričom od žalovaného mala v minulosti dva úvery. Je potrebné venovať pozornosť aj tvrdeniam strán v odvolacom konaní, najmä ak žalovaný tvrdí, že predmetný úver nie je spotrebiteľský a žalovaná nemá postavenie spotrebiteľa z dôvodu účelu úveru. Z doteraz vykonaného dokazovania vyplýva, že zmluva bola uzavretá bez uvedenia účelu použitia finančných prostriedkov, žalovaný nepredložil dôkaz o opaku. Najmä sa však súd prvej inštancie vysporiada s tým, či je neplatná celá úverová zmluva alebo len jej časť, pričom odvolací súd dáva do pozornosti svoje vyššie uvedené právne úvahy.

27. Preskúmvajúc napadnuté rozhodnutie o zrušení rozhodcovského rozsudku, odvolací súd zistil, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný dňa 09.09.2014, žaloba o zrušení rozhodcovského rozsudku bola doručená súdu prvej inštancie dňa 20.10.2014. Súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom zo dňa

16.01.2019, pričom aplikoval ustanovenie § 40 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní v znení účinnom ku dňu vydania rozhodcovského rozsudku, teda v znení účinnom do 31.12.2014.

28. Podľa prechodných ustanovení k úpravám účinným od 1. januára 2015 - ustanovenia § 54b ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní v znení účinnom od 1. januára 2015 ustanovenia tohto zákona sa použijú aj na konania začaté pred 1. januárom 2015.

29. Odvolací súd sa stotožňuje s odvolacími argumentmi žalovaného, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, pretože na daný prípad aplikoval právnu úpravu, ktorá v čase rozhodovania súdu prvej inštancie už nebola účinná. Pokiaľ súd skúma dôvody pre možnosť zrušenia konkrétneho rozhodcovského rozsudku, skúma ich vždy v nadväznosti na konkrétny zákonom presne vymienený dôvod, pre ktorý zákon umožňuje všeobecnému súdu zrušiť právoplatné rozhodcovské rozhodnutie. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie citoval ustanovenia § 40 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní v znení platnom do 31.12.2014, pričom zrušil rozhodcovský rozsudok z dôvodu podľa § 40 ods. 1 písm. j) zákona č. 244/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2014, čím rozhodol priamo v rozpore s právnou úpravou obsiahnutou v prechodnom ustanovení § 54b ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní.

30. Odvolací súd z uvedených dôvodov zrušil aj napadnutý výrok o zrušení rozhodcovského rozsudku podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) C. s. p., pretože v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia vecí súd prvej inštancie nesprávne rozhodol a týmto nesprávnym procesným postupom tak znemožnil stranám sporu, aby uskutočňovali svoje procesné práva. Podľa ustanovenia § 391 ods. 1 C. s. p. vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

31. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie zároveň rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C. s. p.).

32. Senát krajského súdu uvedené rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je podľa § 421 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).